

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	28 januari 2025	n.v.t.

Onderwerp

Monitor Circulair Zuid-Holland 2025

Advies

1. Vast te stellen de Monitor Circulair Zuid-Holland 2025.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee de Monitor Circulair Zuid-Holland 2025 wordt aangeboden aan Provinciale Staten.
3. Vast te stellen het persbericht over de Monitor Circulair Zuid-Holland 2025.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Monitor Circulair Zuid-Holland 2025.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder:

- Om in de brief aan PS bovenaan p. 2 'relevant' te verwijderen.

Bijlagen

1. GS-brief aan PS
2. Monitor Circulair Zuid-Holland 2025
3. Persbericht

1 Toelichting voor het College

Zie ook de GS-brief aan PS.

Op 03 april 2024 is de geactualiseerde strategie 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland' vastgesteld door Provinciale Staten. Eén van de bouwstenen van deze monitor betreft de bouwsteen 'beleid & monitoring' waarin is toegezegd dat eens per twee jaar een monitor wordt uitgebracht. Na een nulmeting in 2021 en de monitor 2022 is de monitor doorontwikkeld. Er is in deze versie meer aandacht voor onze organisatie en beleid. Ook kijken we naar signalen dat de circulaire transitie in Zuid-Holland op gang komt of juist stukt. Per onderwerp wordt de stand van de transitie weergegeven, in zowel kwantitatieve als kwalitatieve data.

De hoofdboodschappen van de monitor zijn:

1. Urgentie voor de transitie is onverminderd groot

Het beeld dat uit de monitor naar voren komt, is dat de urgentie voor de transitie naar een circulaire economie onverminderd groot is. De doelstelling van 50% reductie van nieuwgewonnen metalen, mineralen en fossiele grondstoffen in 2030 raakt buiten bereik. Hierbij zijn we ons ervan bewust dat er onzekerheden in de data zijn.

2. Het fundament is gelegd, eerste successen behaald

We zijn in onze eigen organisatie hard aan het werk om circulair te worden en zien ook buiten het provinciehuis veel beweging. Circulariteit kreeg in 2022 bij 79% van gemeenten aandacht. Tot slot worden onze vernieuwersnetwerken steeds groter en volwassener. De fundamenten die we nu leggen en de investeringen die we doen, maken het mogelijk om straks te versnellen.

3. In het versnellen van de transitie blijft potentie onbenut

Er blijft nog veel potentie onbenut en we moeten aan meer knoppen draaien, zoals provinciale subsidieregelingen, inkoop en onze Omgevingsverordening. Daarnaast laat de monitor zien dat ook bij gemeenten veel potentie ligt om de transitie te versnellen. Om de provinciale doelen te halen, kunnen we onze inzet dus niet verslappen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De provincie heeft in 2017 het Grondstoffenakkoord medeondertekend, samen met het Rijk, provincies, een aantal gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen. In het Grondstoffenakkoord is als doel gesteld om in 2050 volledig circulair te zijn met als tussendoel voor 2030 om 50% reductie te behalen in het gebruik van primair abiotische grondstoffen (nieuw gewonnen metalen, mineralen en fossiele grondstoffen) ten opzichte van 2015. Dit betreft een inspanningsverplichting.

2 Voorafgaande besluitvorming

De provincie heeft in 2017 het Grondstoffenakkoord medeondertekend. Op 12 december 2023 is de geactualiseerde strategie voor de opgave Circulair Zuid-Holland, 'Samen bouwen aan een Circulair Zuid-Holland', vastgesteld in GS. Daarin is toegezegd om elke twee jaar een monitor op te leveren.

Op 03 april 2024 is deze geactualiseerde strategie vastgesteld in PS. De volgende moties en toezeggingen zijn verwerkt in de monitor:

- Motie 1364: erken verschil in kwaliteit circulair processen. Waar mogelijk wordt in de monitor aangegeven op welke circulaire strategieën wordt in gezet. Hiermee is deze motie afgedaan.
- Toezegging EE/T2024.007: naast opbouw en ombouw ook afbouw. De monitor laat zien dat de provincie op dit moment vooral inzet op opbouw en ombouw. Mogelijkheden voor afbouw worden onderzocht. Hiermee is deze toezegging afgedaan.
- Toezegging EE/T2024.013: informeren over het streven om waar het kan als provincie eerder dan 2030 circulair in te kopen. De manier waarop de domeinen binnen de organisatie invulling geven aan circulair inkopen is vastgelegd in het MVOI -Actieplan (PZH-2024-85671043). Voor Europese aanbestedingen wordt gemonitord of circulariteit is toegepast. Hiermee is deze toezegging afgedaan.

3 Proces

De monitor is tot stand gekomen met input van collega's binnen en buiten het opgaveteam en neemt zowel de resultaten van evaluaties mee van de vorige strategie als de input die PS heeft gegeven bij de behandeling van de actualiseerde strategie. Daarnaast is in IPO-verband gewerkt aan een monitor voor de circulaire economie die een uniform beeld geeft voor alle provincies. Hierin is per provincie data verwerkt over 1) goederenstromen en de impact daarvan, 2) gebruik van kritieke materialen en 3) afvalstromen. Een deel van de data uit die monitor is gebruikt voor deze monitor van de opgave.

We zijn hard aan het werk om voor onze eigen organisatie de doelen halen, maar voor een circulair Zuid-Holland moeten ook partijen buiten het provinciehuis nog meer aan de slag gaan met circulariteit. Daarom willen we dit voorjaar rondetafelgesprekken organiseren op drie tot vijf thema's, om aan de hand van de resultaten in de monitor op te halen wat wij als provincie kunnen doen én wat die partijen kunnen doen om de volgende stappen in de transitie mogelijk te maken. We stellen voor om in ieder geval rondetafelgesprekken te organiseren rondom financiering, subsidies en inkoop.

Over twee jaar wordt weer een monitor opgeleverd aan PS. In de tussentijd werken we aan de doorontwikkeling van de monitor.

4 Participatie en rolneming

In de transitie naar een circulaire samenleving heeft de provincie slechts beperkte mogelijkheid om direct te sturen. De rol van de provincie richt zich daarom met name op het bijeenbrengen van relevante spelers, onder meer in onze vernieuwersnetwerken, om ketens in beweging te krijgen richting een circulaire economie. Dergelijke netwerken vormen ook de antennes voor het verder vormgeven van onze beleidsinstrumenten, van Omgevingsbeleid, tot subsidies en ons inkoopbeleid. Onze partners zijn betrokken geweest in de totstandkoming van de geactualiseerde strategie, met monitoring als onderdeel daarvan. Deze monitor is ontwikkeld samen met relevante collega's in onze organisatie. Daarnaast werkt de provincie op het gebied van monitoring van de transitie nauw samen met de andere provincies, in IPO-verband.

5 Communicatiestrategie

De monitor wordt nog aangepast naar een digitaal toegankelijke versie vóór publicatie.

Om de monitor onder de aandacht te brengen bij ondernemers, gemeenten en provincies wordt er een persbericht verspreid. Dit bericht is afgestemd op de doelgroep. De kanalen die wij gebruiken voor de verspreiding zijn:

- Website Circulair Zuid-Holland – ongeveer 1800 bezoekers per maand.
- LinkedIn van de provincie en de persoonlijke LinkedInkanalen van het team Circulair en gedeputeerde Meindert Stolk.
- Nieuwsbrief vanuit provincie.
- Nieuwsbrief naar Zuid-Hollandse gemeenten – database van ongeveer 300 ontvangers.
- Nieuwsbrieven van de vernieuwersnetwerken HerPakt, Biobased Bouwen, Natuurlijke Reststromen en Herbruikbare drank- en maaltijdverpakkingen.
- Circulaire netwerken, zoals de Groene Groeiers, Cirkelstad, The Green Village, BlueCity, Circulair West, Groene Hart Werkt!, TeamNXT. Via warme contacten vanuit het team Circulair.
- IPO – wederom vanuit warm contact via een teamlid.

De communicatieadviseur van het team Circulair houdt zicht op de verspreiding van het persbericht en levert de benodigde content daarvoor aan.